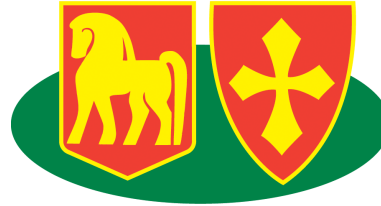

Levingskvalitet og vekst

**Levanger og Verdal
kommuner**

Kommunedelplan næring, landbruk og naturforvaltning 2008-2020

Strategisk del

Høringsdokument 24. september 2008

INNLEDNING

Kommuneplanen for Levanger og Verdal 2008-2020 er en felles plan for to kommuner. Kommuneplanen er overordnet kommunedelplaner i hver av kommunene, og beskriver satsingsområder, hovedmål og vegvalg. Tidsperspektivet i kommuneplanen er år 2020.

Kommuneplanen har følgende visjon og overordnede mål:

Visjon: LIVSKVALITET OG VEKST

Overordnede mål: Levanger og Verdal skal være

- Bærekraftige og nyskapende samfunn som er attraktive for næringsliv, befolkning, arbeidskraft og eksterne samarbeidspartner.
- Samfunn som med utgangspunkt i sin egenart utvikler mangfold og kulturrikdom.
- Preget av engasjement, deltakelse, frivillighet og folkestyre.
- Energiske, kreative og inkluderende.
- Innbyggerfokuserte og kvalitetsbevisste.

Kommunedelplanene koordinerer all kommunal aktivitet. Satsingsområder i kommuneplanen videreføres i disse gjennom delmål og en tiltaksplan på minimum 4 år, jfr. eget styringsdokument.

Kommunedelplan Næring, landbruk og naturforvaltning er felles for Levanger i Verdal. Den består en strategisk del og en tiltaksdel.

Satsingsområdene i planen er:

1. Reiseliv, kultur og opplevelser
2. Landbruk og mat
3. Miljøbasert næringsutvikling
4. Helseteknologi
5. Industri og energi
6. Utdanning og kompetanse – fokus på ungdommen

Samhandling mellom kommuner og næringsliv skal bidra til utvikling i næringslivet.

Fem faste arbeidsgrupper etableres for satsingsområdene 1-5.

Næringsansvarlige i kommunene og representanter for Markedsplassen AS og Verdal Næringsforum har et overordnet koordineringsansvar for alle satsingsområder, og deltar i alle fem arbeidsgruppene. I tillegg deltar to representanter fra relevante næringer eller aktører i tilknytning til satsingsområdene.

Arbeidsgruppenes ansvar er å

- Utarbeide førsteutkast til handlingsplan og årlig evaluere og rullere handlingsplanen.
- Fungere som ”lokomotiv” i utviklingsprosesser.

Satsingsområde: REISELIV, KULTUR OG OPPLEVELSER

MÅL: Levanger og Verdal har en betydelig posisjon i nasjonalt og internasjonalt reiselivsmarked.

Dette måles i at samlet årlig omsetning i reiselivsnæringen i Levanger og Verdal er økt med 500 mill. kr. i forhold til 2008.

VEIVALG:

- Bidra til at Stiklestad utvikles som et helårlig attraksjonsfyrtårn i Trøndelag.
- Legge til rette for at "Helgenkongens rike" genererer ny reiselivsaktivitet i Levanger og Verdal.
- Bidra til at Falstadsenteret løftes som et nasjonalt monument for historisk dokumentasjon, med fokus på menneskerettigheter.
- Legge til rette for økte markedsandeler gjennom satsning på natur- og temabasert opplevelsesturisme.
- Sikre samarbeid mellom reiseliv og landbruk.
- Utvikle samarbeidet med reiselivsoperatører.
- Utarbeide en felles plan for grunnleggende infrastruktur for reiselivet.
- Arbeide for miljøbevissthet og kvalitet i alle ledd.

*Levanger og Verdal har innenfor sine kommunegrenser to aktører av spesiell nasjonal betydning; **Stiklestad Nasjonale kultursenter (SNK) og Falstadsenteret**. Når reiselivsnæringen i Levanger og Verdal skal utvikles, er dette et viktig utgangspunkt.*

I Strategier for utvikling av reiselivsnæringen i Trøndelag mot 2020", er det beskrevet fire fyrtårn i Trøndelag som skal brukes i generell profilering av Trøndelag som reisemål. Et av disse fire fyrtårnene er "Helgenkongens rike", hvor SNK er en sentral aktør.

Det er et mål at satsingen genererer ny reiselivsaktivitet både i Levanger og Verdal. Begge kommuner har kulturminner, severdigheter og attraksjoner som kan utvikles i forlengelsen av "Helgenkongens rike".

Reiselivsnæringen er den hurtigst voksende næringen i Europa. Det er viktig for Innherredskommunene å fortsette mulig komme sterkere på banen for å ta markedsandeler.

Visste du at

Økonomisk virkning av reiselivet i Nord-Trøndelag:

2004: 2,8 mrd. kr. 2006: 3,4 mrd. kr.

Gjennomsnittlig forbruk pr. døgn i kr.:

Ferierende nordmann: 756   Ferierende utlending: 343

Yrkesreisende nordmann: 2.181   Yrkesreisende utlending: 2.886

Stiklestad Nasjonale Kultursenter: Besøkende i 1992: 20.000.

1994: Stiklestad Nasjonale Kultursenter ble ferdig.

Besøkende 1997: 100.000   2008: 140.000

Falstadsenteret: Jonas Gahr Støre, mai 2007:

Besøkende 2007: 12.000

"Et sted å minnes, et sted å lære, et sted å gå videre i fra.

Klokere, mer engasjert, bedre rustet. Vi skal ikke glemme".

Satsingsområde: **LANDBRUK OG MAT**

MÅL: Levanger og Verdal er en foregangsregion på landbruk, med fokus på matproduksjon, produktutvikling og miljø.

Dette måles i at det innen 2020 er oppnådd en økt omsetning på 300 mill. kr.

VEIVALG:

- Bygge på og utvikle eksisterende miljø for melkeproduksjon, fjærkre, svin og grønnsaker.
- Fokuserer på nye inntektsmuligheter knyttet til gården som ressurs.
- Dekke framtidig kompetansebehov, bl.a. miljø- og utviklingskompetanse.
- Drive rekrutteringsarbeid.
- Øke matproduksjon ved samarbeid mellom landbruksnæringa og kompetansemiljøer.
- Legge til rette for småskala videreforedling av lokalprodusert mat.
- Satse på økologisk mat.
- Øke antall dekar landbruksareal ved å dyrke opp nytt areal som kompensasjon for omregulert areal.

Regionen har tradisjonelt hatt et sterkt landbruk. Levanger og Verdal utgjør til sammen landets største "landbrukskommune". Antallet jordbruksbedrifter er synkende, mens gjennomsnittstørrelsen pr. bruk øker. Regionen representerer et rent miljø med forholdsvis store skogarealer.

Følgende trend er viktige for landbruksnæringa framover:

- *Etterspørsel etter mat øker samtidig som intensiv matvareproduksjon truer miljøet. Verdens kornproduksjon må øke med 1 % pr. år de neste 30 årene for å møte behovet.*

Visste du at...

Skog i vekst er viktig for å redusere Norges klimautslipp, og diesel og etanol fremstilt fra norsk skog vil i løpet av 15-20 år kunne konkurrere med drivstoff produsert fra råolje.

Omsetning i jordbruket i Levanger og Verdal 2008 er beregnet til 300 mill.

Satsingsområde: MILJØBASERT NÆRINGSUTVIKLING

MÅL: Levanger og Verdal er en viktig internasjonal region innen miljøteknologi, miljøvennlig energiproduksjon og miljøvennlige byggeløsninger.

VEIVALG:

- Nytte det lokale kompetansefortrinnet på renovasjon.
- Legge til rette for å utvikle produkter basert på miljøteknologi, miljøvennlig energiproduksjon og miljøvennlige byggeløsninger.
- Sikre miljøvennlige løsninger ved utarbeidelse av reguleringsplaner og bebyggelsesplaner og i rullering av kommunale miljøplaner.

Miljøbasert næringsutvikling har nasjonalt og internasjonalt fokus.

Innherred Renovasjon IKS eies av 10 kommuner og har base i Verdal. Selskapet utfører avfallsbehandling, gjenvinning og gjenbruk for husholdninger, offentlig virksomhet og næringsliv i Midt-Norge.

Innherred Renovasjons kompetanse og den teknologi som selskapet benytter, innebærer at regionen er en foregangsregion på området. Bl.a. synliggjøres dette gjennom etableringen av Ecopro AS.

Byggebransjen i regionen har tradisjonelt vært sterk, men utfordres nå av endringer i miljø, samt endrede byggekrav som følge av dette.

Visste du at...

- *Matavfall brukes som råstoff i produksjon av biogass.*
- *Nye energiforskrifter for byggenæringen fører til en energimerking for boliger tilsvarende det som gjelder for hvitevarer.*

Satsingsområde: **HELSETEKNOLOGI**

MÅL: Levanger og Verdal er en viktig internasjonal region innen forskning og næringsutvikling på området helseteknologi.

VEIVALG:

- Legge tilrette for samarbeid mellom aktører med ulikt ståsted, som sammen kan utvikle ny næringsaktivitet.
- Sikre nødvendig kompetanse for framtidig aktivitet og næringsutvikling
- Legge til rette for internasjonal forretningsutvikling av lokale helseteknologibedrifter og av Biobank-konseptet.
- Legge tilrette for etablering av nærliggende bedrifter rundt HUNT.
- Bruke partnerskapsavtale mellom kommunene og HiNT aktivt.
- Nyttiggjøre positive muligheter knyttet til eldre som en ressurs.
- Legge tilrette for ny næring med utgangspunkt i smarthus-løsninger for eldre.

Levanger og Verdal har to aktører med stor betydning innen helsesektoren.

***Sykehuset Levanger** representerer et bredt kompetansemiljø. Helse Nord-Trøndelag satser tungt og bevisst på forskning, og spesielt klinisk forskning, dvs. forskning som kan relateres til hovedoppgaver rundt pasientbehandlingen.*

***HUNT** forskningscenter er en del av Det medisinske fakultet ved NTNU, og gjennomfører befolkningsundersøkelser i Nord-Trøndelag, utfører medisinsk og helsefaglig forskning og forvalter forskningsdata. HUNT biobank oppbevarer biologisk materiale og utleverer prøver til godkjente forskningsprosjekter.*

For å utvikle næring på grunnlag av informasjon fra HUNT, ble selskapet HUNT Biosciences AS etablert i 2007. Selskapets ambisjon er å etablere kontrakter med nasjonale og internasjonale industrielle aktører.

Visste du at...

Helse Nord-Trøndelag er blant de foretak i landet med høyest forskningsaktivitet.

HUNT er en av verdens største helseundersøkelser.

Innen 2016 har Norge behov for 3-4000 nye sykehussenger.

Satsingsområde: **INDUSTRI OG ENERGI**

MÅL: Levanger og Verdal er det mest robuste og inkluderende industrimiljøet i Midt-Norge, hvor det legges til rette for å utvikle fremtidens løsninger.

VEIVALG:

- Legge til rette for videreutvikling av industri og styrking av industrimiljøet.
- Satse på alternativ energiproduksjon og miljøvennlige produksjonsmetoder.
- Sikre god forvaltning av mineralske ressurser og råstofftilgang for eksisterende bedrifter, samt legge til rette for nyetableringer innenfor sektoren.
- Legge tilrette for nye satsings- og produktområder.
- Drive rekrutteringsarbeid med tanke på framtidig kompetansebehov.

Visste du at...

Skognæringen er største eksportnæring i Trøndelag. Årlig omsetning: Ca. 6 mrd. kr. Sysselsetting: 4.300 årsverk. 18.000 familier har deler av sin inntekt fra skognæringa.

Industriarbeidsplasser 2006: Levanger: 1.006 Verdal: 1.344

Forbruk av mineralske materialer er på ca. 10 tonn pr. person pr. år, hovedsakelig som tilslag til asfalt og betong, men også til fremstilling av stål, gummi, sukker, solceller, pc'er, mobiltelefoner med mer.

To utviklingstrender skaper bekymring;

- Det forventes en økning i globalt energiforbruk på ca. 50 % fram til 2030.
- Energiforbruket skaper store miljø- og klimaproblemer.

Det er behov for alternativ energiproduksjon, basert på miljøvennlige produksjonsmetoder.

Levanger og Verdal har to hjørnesteinsbedrifter innenfor industri som over tiår har hatt stor betydning for utviklingen av kommunene.

Norske Skog AS har 18 papirfabrikker rundt omkring i verden. Norske Skog Skogn er en av verdens mest lønnsomme papirfabrikker og sysselsetter 650 årsverk. Bedriften er avhengig av verdensmarkedet. For å ha flere bein å stå på, og for å videreutvikle containerhavna, planlegges det å opprette en næringspark på industriområdet på Fiborgtangen.

Aker Verdal er en del av Aker Solutions med ansvar for ingeniørarbeidene og fabrikasjon av tunge stålkonstruksjoner og stålunderstell for olje- og energiindustrien. Aker Verdal har en årlig omsetning på vel 1 mrd.kr. og sysselsetter over 800 ansatte.

Det er i perioden 2000-2007 brukt 60 mill. kr. i omstillingsmidler. Dette har resultert i **Verdal Industripark** med 83 nyetableringer og, 253 nye arbeidsplasser. Parken har i dag 130 virksomheter, 2500 ansatte og en omsetning på mellom 3 og 4 mrd. kr. Innen få år kan det være ytterligere 370 arbeidsplasser knyttet til disse bedriftene.

Satsingsområde: UTDANNING OG KOMPETANSE - FOKUS PÅ UNGDOMMEN

MÅL: Det er samsvar mellom næringslivets kompetansebehov, utdanningsinstitusjonenes tilbud og ungdommens valg av utdanning.

VEIVALG:

- Kartlegge av næringslivets framtidige kompetansebehov.
- Informere skolene om regionens kompetansebehov.
- Legge tilrette for samarbeidsprosjekter mellom næring og skole, bl.a. innenfor satsningsområdene i SNP.
- Opprettholde og videreutvikle satsing på entreprenørskap i skolene.

Tilgang på tilstrekkelig arbeidskraft og rett kompetanse vil være nøkkelfaktorer for framtidens næringsliv og for kommunene. I utviklingstrendene fram mot år 2020 beskrives utfordringer som også gjelder for Levanger og Verdal:

- *I framtiden blir det kamp både om den høykompetente arbeidskraften og om de hendene som trengs innenfor service og kommunal tjenesteproduksjon.*
- *Færre unge velger realfag. Samtidig er etterspørselen etter slik kompetanse fra oljesektoren og fra kommunene stor, og utdanningsinstitusjonene får ikke nok gode professorer og lærere. Norge mangler i dag mellom 10.000-15.000 ingeniører.*
- *Næringslivet må tilpasse seg internasjonale rammebetingelser, og språkkompetanse er viktig.*

Det blir framover nødvendig med ulike typer kompetanse, som f.eks. ulike typer fagbrev, teknisk kompetanse, helse- og omsorgskompetanse, språk- og realfagskompetanse. Og det blir behov for å få flest mulig gjennom skolen med riktig kompetanseryggsekk.